Л 236а

Смрт фашизму — слобода народу!

Цена 10.— динара

Излази недељно

Поштарина плаћена у готову

Омладина

ЛИСТ УЈЕДИЊЕНОГ САВЕЗА АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Година III — Београд, 6 април 1945 — Број 39

Нека је част и хвала борцима наших народа, који су, на челу са великим Титом, организовали нашу Армију и створили нашу нову државу и тако спасили наше херојске народе од уништења и вјечите срамоте априлских дана.

ПОСЛИЈЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ

У историји наших народа забиљежио је много трагичних датума који су значили почетак мучних искушења и робовања. Али у трагици тих датума лежа и сједочанства да су наши народи у својој вољи и напорима били непоколебливи — за своју слободу, право и част. Под силом надмоћнијих туђина пуцала су снаге отпора наших народа, али у срцима непокорених људи остала је да живи слава изгубљених битака, она се преносила све даље и вјечито нова и жива сачињавала ону моћну унутрашњу снагу, која је наше народе изнова водила у борбу. Са чашћу и поносом помињу наши људи Косово, Петрову Гору, ужарену круну Матије Губца, они кроз те датуме гледају у поразима — побједе.

И 6 априла, док су хиљаде њемачких запаљивих и разорних бомби падале на небранљиви Београд и сијале по нашем главном граду пустош и смрт, са три стране су нагрнули у нашу земљу у непријатељски тенкови, газећи наша поља ,наше градове и села.

Стара југословенска војска није се могла одупријети њемачкој разбојничкој војсци и требало је само неколико дана и удараца па да се распадне. Наши сељаци и радници, сви поштени синови наше земље, обучени у војничку униформу, спремни на све тешкоће и жртве када је у питању одбрана слободе ,питали су се: шта се ово догађа? Зашто нам не омогуће да бранимо своју земљу? А за то вријеме влада Симовића и политичари, покупивши на-

Шести април нас, даље, учи да једна земља, са тако нагомиланим унутрашњим супротностима, изолована од слободољубивих и прогресивних држава свијета, у вријеме када разбојнички фашистички агресори припремају поробљавање свијета, тако оставлена сама себи не може сачувати своју државну независност. Кроз 23 године владајуће клике старе Југославије нису никада водиле истинску државну и народну спољну политику, нису обезбјеђивали себи мјесто и савезнике, који би гарантовали њих интересе.

Кратки априлски рат показао је даље, да само она војска која се родила и развијала на линији народних тежњи и интереса, која је бранила те интересе, да је само та војска могла бити моћне и непобједива. Нека нам зато послужи као класичан примјер Црвена армија! Стара југословенска војска коју су водили генерали издајице, није могла да одбрани независност наше земље.

Даље, у кратком априлском рату наши народи су се на сопственом искуству увјерили да је највећи непријатељ наше земље њемачки фашизам и његови помагачи, да је то најокрутнији и најзвјерскији поредак који је постојао у свијету, да он доноси нашој земљи пустош и разарања а биједу, ропство и смрт нашим људима. Априлски пораз развио је силну мржњу код наших људи према њемачким злиходјелима, према фашистима и та је мржња била моћно оружје наших бораца-партизана, који им је доносио побједу. Њемачке бомбе које су пале на болнице и библиотеке Београда, које су разносиле дјецу и старце, нису биле сама отпуштби, већ и бојни позив свим родољубивим од свете патње наших народа, да спеју љутој мрској издајници. Иако је у априлу 1941 Југославија била поробљена, борбена спремност наших народа није била уништена, већ је напротив нарастала, разбуктала се широм читаве Југославије.

Априлски пораз је показао нашим народима да су само народни непријатељи, што претпрева фашизам за његову будућност и на том кравво плаћеном искуству наш народ је изабрао пут на који га је дотада позивала Комунистичка партија, којим ће га отада смјело и побједоносно водити — пут народно-ослободилачке борбе.

У процесу тешке народно-ослободилачке борбе, док је нашу земљу шкропила крв битака и мрачили пожари фашистичког варварства, народи Југославије су стварали своју војску, чедо своје борбе и залог своје побједе. Наша моћна Југословенска армија је Армија наших народа, она је народна Армија. Њу је створио народ који се бори, који је остварује своју слободу, она је постала моћна кроз крв свога народа, она је народу, који је толико крварио и страдао, дала снагу и углед, какву никада до тада није имао. Такав однос између војске и народа, то нераскидиво јединство војске и народа, повезано са праведним циљевима наше борбе, донијели су нам и донеће нам коначну побједу.

На бази исконског братства и јединства наших народа данас се гради данашња држава наше државе, демократске федеративне Југославије. Наши равноправни народи, слободни у својој борби и побједи, узели су своју судбину у сопствене руке и никада је више испустити неће. А стара Југославија је отишла у неповрат и њу више нико никада повратити не може. Нема веће силе но када један народ осјети своју снагу, када расклопе сва раса, које су га спутавале и када је усмјери у правцу изградње своје будућности. А наши народи осјетили су своју снагу, постали су свјесни ње и то их чини непобједивим.

Данас, када се послије четири године сјећамо шестог априла и априлског пораза, када обнављамо у својој свијести оне крваве дане, треба да се заклетвујемо на бескомпромисну борбу против свих непријатеља наших народа који би хтјели да се овај мин онај начин позивајући да нас чврсто уједнимо своје редове на великом дјелу ослобођења и изградње нове Југославије.

Нека је част и хвала борцима наших народа, који су, на челу са великим Титом, организовали нашу Армију и створили нашу нову државу и тако спасили наше херојске народе од уништења и вјечите срамоте априлских дана.

Милорад Пешић

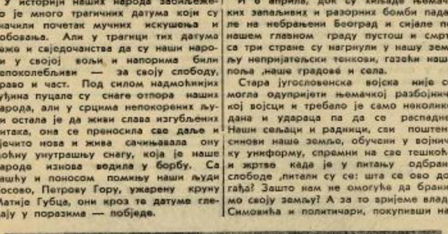

Јуначке Титове армије — гаранција слободе наших народа

Шести април, дан који означава срамну капитулацију версајске и шестојануарске Југославије, биће записан у историји наших народа као трагичан датум, остаће да живи у тешкој успомени наших будућих покољења. Али се шести април разликује од многих других датума. Он чини прасјек једног срамног периода и његових носилаца. Априлски пораз 1941 био је логичан завршетак старе Југославије.

Уписивање Југославије у блок фашистичких сила, тај срамни акт владе Цветковић—Мачек од 25 марта 1941 није дошао изненада, он је дуго и систематски припреман, кроз много других аката, написаних за зеленим столом а омогућених преко тамница и концлогора ,кроз мучење наших људи, кроз угњетавање наших народа.

Али 25 март није претстављао вољу наших народа ,он је напротив био типичан примјер како ненародни режими и потоколонаши издају своју земљу и народ и уређују ствари упркос његове воље и на штету његових битних интереса. Други датум, 27 март, чини оличење воље и расположења демократских народних маса Југославије и двадесетседмомартовска парола „боље гроб него роб" садржи у себи сву одлучност и херојизам наших народа, који нису презали ни пред каквом силом.

Сви догађаји који су претходили 27 марту, а чији је врхунац био 25 март, очигледно показују да су се ненародни режими и реакционари свих времена старе Југославије налазили на истој линији или боље рећи вуци исте коже хитлеровском разбојничком империјализму, да је чак и начин постепеног поробљавања Југославије „диктиран из берлинског хитлеровског центра, био јединствен.

У кратком периоду од 27 марта до 6 априла, основне демократске снаге наших народа нијесу могле узети судбину државе у своје руке, а Симовићева влада нити је хтјела нити је могла (онаква каква је била) извршити радикалне промјене у спољној и унутрашњој политици и предузети брзе и одлучне мјере у чишћењу државног и војног апарата од свих капиталистичких и потоколонашких елемената.

Тако су, укотвљени по свим и највишим државним и војним центрима и установама, у брлогу и безакону старе Југославије, издајници и капиталисти могли лако организовати брзи унутрашњи слом државе ,коју су 23 године „зидали" разни „државотворци".

родне благо, тетке и куварице, побјегли су из земље у иностранство а наши ђенерали-издајници, предавали су дивизије и армије и неупотребливану технику наше војске њемачким освајачима.

Њемачки освајачи су наставили послије окупације свој паклени план у издавању наших народа. Преко Павелића, Недића, Драже, македонских и црногорских сепаратиста, уништили су у нашу земљу пожар братоубилачког клања, дошло је до истребљења Срба у Хрватској,уништавања најбољих синова хрватског народа, уништавања и депортација десетине хиљада Словенаца, по Србији су се отворила стрелишта, Дунав је носио бројне жртве мађарских разбојника — све у циљу да би се наши народи, тако заваађени, могли лакше покорити и упрегнути у јарам њемачких империјалиста.

О чему нам говори и чему нас учи шести април!

Још једанпут се показало да само она држава, које је уредила своје односе на бази равноправности народа, њихова пријатељске и братске сарадње, може бити чврста и непобједива. Такву државу воле сви њени народи, у њој гледају оличење своје снаге и будућности, за њу су спремни да се боре и гину. Је ли стара Југославија била таква држава? Не, никако. У старој Југославији, изграђеној на бази поробљавања народа и укидања националне индивидуалности и културе, наши народи нису гледали гаранцију своје будућности, она је спутавала народне снаге и самим тим онемогућавала развијање одбрамбене моћи земље до вишег степена.

Држава у којој су укинута демократска права, гдје за поштену и мушку ријеч људи иду на робију и логоре, гдје политичанти и шпекуланти запосједају све одговорније државне функције, гдје народ нема своје ријечи и своју контролу — у таквој земљи, у таквој држави, не може доћи до свјесног уједињавања свих народних снага ако највишег државних интереса, у њој свакоме поштеном грађанину не треба гаранција свог слободног и срећног живота. У старој Југославији фашизам је продирао у разним облицима до најокрутније диктатуре, у њој су била укинута сва грађанска и демократска права и окутао прогњелим наћоли синове земље — комунисте. На тај је начин онемогућавано непрекидно јачање њене одбрамбене моћи.

ОМЛАДИНЦИ ДАЛМАТИНСКЕ БРИГАДЕ ПРЕТСЕДНИКУ АВНОЈ-а др. ИВАНУ РИБАРУ

Друже Претсједниче,

Данас се свечаног састанка омладине наше бригаде — са смотре наших снага и успјеха, шаљемо Вам наше омладинске поздраве.

Рођајући наше жртве и побједе осјећамо да смо нераздвојно повезани уз Вас.

Свака наша ријеч, свака наша мисао везана је уз име Вашег сина, нашег хероја-Лоле. Када смо у борби, када се трудимо око често комплицираног оружја, сјећамо се ријеч „наше Лоле:

„Сурова школа рата научила нас је и даље нас учи да будемо прије свега добри војници и добри борци вјечни сами обличима борбе против непријатеља".

Када ломимо прва слова азбуке, када се трудимо да уђемо у бит наших задатака, сјећамо се ријечи нашег Лоле:

„Треба уносити ријеч истине и луч знања међу омладину. Што је свјесније и културнији борац — то је бољи борац.»

На стијенама наших логора стоји његов лик. Његове очи као да нам се смијеше и говоре: „Устрајте! Идите напријед!«.

И ми постајемо јачи.

Наше пјесме и наша кола пјевају о Лоли. На нашим састанцима и конференцијама прочитавамо и цитирамо његове чланке и говоре. Дух правде и борбе, дух несебичности и жртве — то је дух Лоле. Тај дух живи у нама, он је наш живот и рад, њиме дише и одгаја се сва омладина наше земље.

Наш велики пријатељу, друже и оче!

Ви и наша Партија одгојили сте и васпитали тај дух у њему, а он је њиме одгојио и одгаја све нас. Зато Вас ми тако срдачно, тако омладински поздрављамо и волимо.

Ми се дижимо стоичком држању оца који је дао своју дјецу за слободу домовине, за срећу нас младих.

Завјетујемо Вам се, да ћемо наставити започето Лолино дјело и заложити се свим нашим снагама да помогнемо Вама, друже Претсједниче, у рјешавању великих Вама повјерених државних задатака.

Смрт фашизму — слобода народу!

ОМЛАДИНА XI ДАЛМАТИНСКЕ УДАРНЕ БРИГАДЕ
закључена на својој првој конференцији

СКОПЉЕ ЈЕ ГЛАСАЛО ЗА ТИТА

Овог априла ове године Скопље није изгледало као обично. Град је осваних окићен непрекидним заставама са крвавом петокраком и крупно исписаним паролама на платну преко широких улица, по којима су титрали топли сунчани зраци раног пролећа. Све је говорило да се народ и омладина Скопља спрема да нојсвечаније прослави свој највећи празник — прво слободне и тајне изборе. То се видјело и на весјелим насмијаним лицима људи који су одлазили на гласачка места, на зелено окићеним кућама, то је произлазило и из поздрава овога јутра: „Да си ли гласао? Нека ти је честитот", се којима су се, не као раније, поздрављали познаници и пријатељи.

Са избора у Скопљу

Улицама су зарјали камиони који су лагано клизили и биди начичкани транспарентима, а продорни звуци звука разлијали су се надалеко и мешали са громким гласом радио, који је грмио:

— Грађани и грађанке... за Тита! За слободу... сви на изборе!

Још у саму зору гласачка места су била препуна. Стрпљиво чекајући на редуди су разговарали међу собом.

— Ја већ неколико пута идем на изборе — говорио је један старац. — Врло добро памтим како је било раније. Раније — сетивши се прошлости старац је намрштио обрве и дубоко уздахнуо — раније нисмо гласали ни, но, већ жандарски кундаци. Памтим како је бесно погледао полицији начелник и процедио кроз зубе: „Држи се добро. Ја тебе познајем. Кожу ћу ти содерати са леђа, ако се само усудиш..."

А сада — старцу је зеблиста суза радосница у оку — сада и деца наша могу гласати слободно.

Он је погледао распевану групу омладинаца које је тога момента пролазила поред њега и бацала пароле: „Сви на изборе! Гласајмо за Тита! Будимо смели чувари тековина наше борбе!" Чувши старца један омладинац гласно одговори:

— Ми смо се борили, ми смо то право извојевали!

Вал људи се све више и више повећава. Улице су шумеле. У том часу, пробивши се кроз гомилу, један се аутомобил заустави. Кроз прозор је виривло лице бледе, мршаве старице. Одмах су људи опколили ауто. Придржана болесна старица је лагано сишла и упутила се на гласачко место.

— Колико ти је година, бако? — радознало упита неко.

— Сто пет година, синко. Старост ми је обузела, а груди ми страшно боле. Покрај тога но видим лошта.

— И опет долазиш на гласање?

— Како то питаш! Него шта, зар ја не могу гласати — наљути се старица.

А кад се враћала назад говорила је полугласно за себе:

— Е, сада могу мирно да умрем. Гласала сам за Тита...

Тако је неосетно пролазило време. Људи су долазили, гласали, запитивали једни друге и одлазили или тонули у осталу масу људи који су чекали и манифестовали своју приврженост, љубав према Титу и новој Југославији.

А увече, пристиглим до тада добијене податке, спикер је гласно и радосно јављао преко радија:

— Главни град слободне Македоније показао је своју високу политичку свест. Цео град је гласао за листу Јединственог народно-ослободилачког фронта, гласао за Тита. Према досадашњим подацима у Скопљу је гласало 91% гласача.

МАЊЕ ОД 300 КИЛОМЕТАРА ДЕЛИ ЦРВЕНУ АРМИЈУ И ВОЈСКУ ЗАПАДНИХ САВЕЗНИКА

ХОЛАНДИЈА
ЕМДЕН
ОСНАБРИК
МИНСТЕР
ЕСЕН
ДИСЕЛДОРФ
ДЕЛИ
НАСЕЛ
БРИСЕЛ
БОН
КОБЛЕНЦ
ТРИР
НЕМАЧКА
ЛИЈЕГ
ЛИЕЖ
ЛИЈЕГ
ЛИЈЕГ
ЛИЈЕГ

Конференција РМС-а у Бугарској

Од 25 до 29 одржана је V земаљска конференција Работническог младежког савеза.

После десет година фашистичке тираније први пут на слободи, одржана је конференција Радничког омладинског савеза у Бугарској.

Биле су присутне омладинске делегације Совјетског Савеза, Југославије, Албаније, Грчке и Румуније. Делегације су дочекане са одушевљењем. Поздрав совјетске делегације био је пропраћен бурним и дуготрајним аплаузима и устајањем. Нарочито је тесно приљубљена и наша делегација и ту се још једном манифестовало искрено пријатељство које влада међу нама. Било је велико одушевљење када су на позорницу заједно изашли наш пионир и бугарско Септембрчиће (Бугарска организација за децу) и заједнички поздравили конференцију.

Извештај по раду Централног комитета за протекло време примљен је са одобравањем.

Једно од главних питања које се расправљало било је стварање јединствене антифашистичке организације омладине Бугарске. РМС је са много разумевања покренуо ту акцију. То би у јединило снаге и рад бугарске омладине које се данас налазе разђелене на четири политске организације, од којих је РМС најјача и најорганизованија. Омладина Бугарске је спремна да прихвати једну такву организацију што показује и time да је one на неколико места, одоздо, већ формирана.

Сви су делегати истицали да би то ојачало борбу против фашизма, помоћ фронту и обнови земље. На конференцију су били позвани и претставници осталих омладинских организација.

Читава је конференција протекла сведно и живо. Критички осврт на дотадашњи рад у многоме ће помоћи да се средње исправе и крене са још више полета напред.

Бирањем новог Централног комитета још је једном изражено поверење дотадашњем ЦК-у и он је знатно проширен.

Конференција је одржана у данима Светске омладинске недеље и протекла је у распрадању како да се што више ојача борбена способност омладине и што више допринесе уништењу фашизма.

ТИТКО ЧЕРНОКОЛЕВ СЕКРЕТАР ЦК РМС

1935 — 1945

Кроз дуг и тежак пут прошао је наш Савез од IV илегалне конференције до V слободне конференције. Пут посејан хиљадама жртава, изобиљно натопљен младом крвљу, пут великих подвига, херојских борби и победа. IV илегална конференција одржана је 1935 године под условима фашистичке диктатуре. Она је поставила темеље ликвидације са старим сектаашким курсом и оцртала нови демократски курс — курс победе над фашизмом.

У легална конференција се сазвала при свршено новим приликама. Девет десетогодишњих тешких кровавих борби, фашистичка диктатура је оборена и тели зраци сунца пробудиле код нас право слободно пролећа. У земљи је установљена народно-демократска власт Отечественог фронта.

У великој народној борби, ремсова омладина била је у првим борбеним редовима и показала је чуда од храбрости и одности према свом народу и његовом ослободилачком делу. Само последње три године РМС је дао 60—70% партизана, преко 4000 политичких затвореника, хиљаде по концентрационим логорима и преко 3000 убијених својих чланова. У вечној борби народа против фашизма погинуло је и пет чланова ЦК РМС-а: Јорданка, Мајчика, Саша, Љиљана и Скилан.

У времену од четворе до пете конференције, РМС је постигао велике успеха. Број чланова Савеза, који је до 9-ог септембра имао 20000 чланова сада се повећао на 420000. РМС је разио огромне простеже, заступајући борбену делатност. Водио је херојска борба за заштиту свестраних омладинских интереса и постигао велике успехе на изграђивању јединствене целокупне антифашистичке омладине у Бугарској.

Нарочито велику делатност РМС развија после 9 септембра излазећи на легално поље рада.

У слободна национална конференција оцениће огромно десетогодишње доба. Она ће да искористи поуке врло богатог и бласког историског искуства и одредиће будући пут РМС-а.

У слободна национална ремсова конференција помоћи ће у потпуности мобилизацију снага наше омладине за борби и победоносни завршетак рата. Она ће нанети нов и озбиљан удар фашистичком утицају међу омладином и велинобугарском шовинизму, помоћи ће потпуном уништењу фашизма у избави наше земље.

У слободна ремсова конференција допринеће још већом ступању омладине у привредни живот земље, у организацију ударништва и такмичења у производњи.

Конференција ће положити темеље још тешњој сарадњи антифашистичке

Јорданка Чанкова (Каја), секретар ЦК РМС-а убијена у мају 1944 г. у Старој планини.

омладине и помоћи ће да се расчистиј пут стварању јединствене, антифашистичке омладинске организације у Бугарској.

Конференција ће заштитити права и интересе нашег младог поколења, и осигурање чврсће братске односе са омладином других слободољубивих народа, а посебно са омладином словенских народа.

Делегати V слободне ремсове конференције — млади радници, сеоски омладници, млади интелектуалци и људи, омладници и омладинке претрешће високом свешћу и одговорношћу велика омладинска и опште народна питања. Њихова решења ће имати искључиво значај за будућност наше омладине.

Пожелимо им успех.

Живела V слободна национална ремсова конференција!

Живео РМС!

Живело јединство антифашистичке омладине Бугарске!

(„Младежка искра" од 24 III 1945 г.)

Централном одбору УСАОЈ-а

Са величанственог митинга у Ловдиву упућујемо зам наше омладинске антифашистичке поздраве, пуни вере у коначно уништење фашизма и јачање пријатељства између наших народа.

Са митинга

УСАОЈ-у Београд

Стара Загора, 28 III 45

Отечествено-фронтовска омладина вароши Старе Загоре, окупљена данас на величанственом митингу, упућује вам братске словенске поздраве поводом Недеље антифашистичке омладине, желећи вам скорашње и потпуно уништење немачког фашизма под вођством славног маршала Тита.

Нека јача јединство словенске антифашистичке омладине!

Живела славна југословенске омладина маршала Тита!

Смрт фашизму — слобода народу!

Са митинга

Омладина широм света

Млади тракористи приређују се за сетву

У Ивановској области поправком трактора и пољопривредних машина бави се сада 80 омладинских бригада. Многа од њих показале су примера стахановског рада. Бригада Зернова и Семјонова у Јурјевској МТС (машинско-тракторској станици) систематски премаша план оправке машина.

Млади тракористи Сохољске МТС прешли су одређени план оправке за 140%. Бригада Александра Синицкина поправила је своје две трактора за 15 дана раније него што је било предвиђено. Квалитет оправке признат је као добар.

Бригада Шуљкина из Серецке МТС превазишла је план оправке тракторских мотора скоро за два пута. Ова бригада је наградила у МТС. Њој је додељена прелазна Црвена застава рајонска Партије.

У Тејковској МТС примерно ради бригада Лиде Захарове, која оправља пољопривредне справе и алатке. Девојке су уместо 8 плугова, предвиђених по плану, предале већ десет, уместо 3 сеалице припремиле за рад 6 сејалица.

Многи колхози Ивановске области учествују активно у уређењу својих МТС. Колхозници пољопривредног радног батљона „Трудовик", из Родниковског рејона, одјучили су да око зграде МТС поставе плот, поставе своде врата и саграде павилон. Велику помоћ у том раду пружа им колхозне омладине. У Ивановском рејону комсомолци су очистили простор за градњу радионица МТС, донели опеке, блато, цемент. У том радовима узело је учешћа преко 00 младића и девојака.

Радимо још боље!

Прошле године узорала је наша омладинска бригада сваким тракторским точком по 1.606 хектара. На свесоузном такмичењу тракторских бригада, ми смо заузели једно од првих места. ЦК ВЛКСМ и Народни комесаријат пољопривреде СССР доделили су нам прелазну награду — прелазну Црвену заставу ЦК ВЛКСМ.

Мислили смо да уложимо много напора, рад, трактористи и механичари, како би обновили МТС. На месту смо ремонтаслили делова, обновали сопственим снагама, оправили машине. За почетак пролаћне сетве моја је бригада оправила четири трактора.

Када смо први пут изашли у поље, али смо обећали да ћемо са трактором од 15 свата узорати у току сезоне 200 хектара и уштедети 10% погонског материјала. Свакоме од нас било а добро познато да неће бити лако испунити то обећање. Али, ми смо имали праксу и били смо убеђени у успех посла.

Већ првих дана сетве су тракористи да раде по 250—300% норме у току смене. Радило се не знајући за мор, машине ни часа нису стајала. Михаил Гајдук пронашао је рударску лампу и радио са својим трактором ноћу. Други возачи направили су карбидне лампе.

Ми смо стално имали на уму штедњу погонског материјала. Унапред је био саставлен план кретања трактора, до минимума су били смањени нерационални прелази, трактори су пуштени у покрет на брази и стално се обрађала пажње на то да систем оранье буде правилан. Трактори су радили другом и трећом брзином са пуним капацитетом; то је повећало капацитет рада при минималном губитку горива.

Најбоље резултате постигли су тракористи Михаил Гајдук, Јаков Власенко, колхозница Соња Мајогубова, који су прешли скоро три годишње норме. Годишњи план нашег тракторског рада био је 1.916 хектара, а узорали смо 5.964 хектара. Моја бригада је већ давно оправила своје машине и спремна је да сваког тренутка изађе у поље. Ове године ћемо још боље радити и постарајаћемо се да задржимо первенство.

Јаков Шуљга

бригадир омладинске бригаде Лебединске МТС Сумске области

Такмичење младих дрвосеча

35 омладинских чета и 7 бригада младих дрвосеча Тотемског рејона покренуло је, за време израде специјалног авионског дрвеног материјала, такмичење за право да се називају Фронтовска. На иницијативу комсомолке Ане Нењлудова обавезала се омладина да сваки припрема у току месеца 120 кубних метара дрвеног материјала.

Млада дрвосеча завршиле су годину са великим успехима у производњи. Међу такмичарима воде: Глафира и Анђелина Порошина из „Камчатског лесопункта", Јона Кузмина, Анђелина Дијева и Васја Лаврова из „Матвејевског лесопункта". Сваки од њих припрема у току дана по пет-шест кубних метара дрва, док је норма 3—3,5 кубна метра.

Омладинске антифашистичке манифестације у Букурешту

На збору који је одржан у Букурешту и на коме је присуствовало преко 70.000 омладинаца, румунске антифашистичке омладине манифестовала је своју љубав за демократију. Том приликом омладина је изабрала за почасне чланове претседништва маршала Стаљина, Черчила, Рузвелта и Грозеа. Овом збору присуствовале су и омладинске делегације Југославије и Бугарске.

Збор је отворио Калин Поповићи, претседник омладинске организације у Румунији. Он је одржао говор у коме је рекао: „Учешће огромних маса у напредном омладинском покрету доказује целом свету да су будућност земље у великој мери у рукама наших народних снаги снажну подршку у демократској омладини".

Вође југословенске омладинске делегације говорио је о борбама југословенских партизана. Говорио је и претставник бугарске омладинске антифашистичке организације. Са свог збора послани су поздравни телеграми совјетској омладини, Међународном комитету антифашистичке омладине, као и румунској влади.

Величанствена прослава двогодишњице оснивања ЕПОН-а у Солуну

У Солуну је била забрањена прослава двогодишњице оснивања ЕПОН-а 23 фебруара. Али услед тога што је велики дио омладине мобилисан влада је била приморана да дозволи прославу 5 марта. И пошто је био забрањен митинг за цео град, одржано је осам зборова и дефилеа са десетинама хиљада чланова ЕПОН-а у различитим квартовима града.

На једном од тих скупова, на збору ЕПОН-а централног рејона више од осам хиљада припадника ЕПОН-а дефиловало је са заставама, пароламе, плакатима итд. певајући уз одобравање и овације хиљада грађана. Грађанство се нису усплашили да се умножу услед великог маса и борбеног духа омладине. Али када су ти скупови завршили и ЕПОН-ити почели да се враћају на свој посао, фашисти Хитес, Бурендедес, Зервас итд., који су сада припадници Пластирасове војске напали су ненаоружане манифестанте пушкомитраљезима и ручним бомбама. Убијена су два лица, а рањено 15.

Народ је осудио фашисте вичући: „Срамота!", „Доле терори!". Фашисти су ухапсили 150 младића и девојака.

Сутрадан општи протест омладине и народа приморао је полицију да пусти на слободу све ухапшене. Млада ЕПОН-ка којој су отсекли ногу рекла је: „И другу ћу жртвовати за уништење терора".

Активност француске омладине

У току једанаесте седнице конгреса комунистичке омладине Француске, вођа француске трансиоје је да се назови назва ове омладинске организације и да се од ње створи центар који ће сакупити око себе све републиканске антифашистичке омладинце у Француској. Ова би федерација обухватила следеће организације: француску младеж, католичку младеж, протестантску младеж и скауте.

Јунаци народне борбе у својој Војној академији

Војна академија демократске федеративне Југославије преобраћа је прве тешкоће организације и ради већ два месеца. Неки ученици су великом стари борци. Многи од њих носе одликовања. Они су у живот Академије унели традиције наших партизанских школа: жив интерес за знањем, који је толико карактеристичан за наше борце, неуморност у раду и дисциплини, али неусиљени однос према наставницима. Да би доспели у своју Академију, кроз најудаљенијих крајева до Београда, многи од њих су надјачали непријатељске маршеве који су трајали по неколико недеља. Тако су Словенци прешли целу Хрватску и Словенију, пробијајући се на местима кроз непријатељске редове. Далматинци су путовали преко Црне Горе и неколико се, њих је промрзло у снежним наметима јануара. Демократска Албанија послала је 50 својих омладинаца који ће овде завршити школу.

Академија је смештена у касарнама бивше гарде у Топчидеру. Многе од оних зграда биле су оштећене приликом бомбардовања, па су академији у почетку много урадили да би после оправке довели зграде у ред. Оне су сада уређене и чисте.

Већ дан дана проводе ученици на предавањима и вежбама, а остатак дана посвећен је одмору и забави. Сви млади јунаци који добро познају мирис барута, ватру митраљеза, грмљавину топова који, кад би их посматрали у целини, познају заиста сваку стопу своје отаџбине, сваку кошу стазу, свако село и сваки град, за које је реч отаџбина проживљена у крви и зноју, дошли су у своју Академију да своје знање и искуство прошире, да га теоријски обраде и да стекну много нова знања потребна официру једне модерне армије. Они су тактику ратовања учили у најстрашнијем рату који се може замислити, где је сваки погрешан потез плаћан животима другова. И због тога воле најмање баш часова тактике.

— Да, такав сам случај имали на Сутјески и, видиш, добро смо поступили — говори један питомац на чијим грудима стоји значка борца из 1941 године.

16-годишњи десетар из једне чете III далматинске бригаде, носилац ордена за храброст, сећа се једне од многих борби које је водио:

— Било је то више сала К. на граници Босне и Далмације. Требало је ликвидирати непријатељске бункере на коси. Било их је много и добро су били изграђени. Моја је чета нападала фронтално. Друге је заобилазила. Ја сам био бомбаш. Између нас и бункера бијасан простор, а осим тога је све мајмунчина. Напирјатељ нас је пригмјатио још док смо се подлачили. Митраљез је осуо ватру. Нисмо мали дуго да чекамо: јурнули смо и побацали бомбе. Друг покрај мене био је рањен. Бацио сам и последњу бомбу на бункер, искорићујући један камен за заклон, а онда сам извукао рањеног друга — завршава млади Далматинац.

На часу физике, док се говори о порјеклу енергије и енергија, примењујући напор на лицима неких ученика. Поглед ми клизи преко речи написаних на зиду македонским језиком: „Ми не смемо да се заморимо во борбата."

За Албанце су организовани специјални часови нашег језика. Упитао сам једног од њих да ли им је тешко да уче језик, а он ми је одговорио: „Борили смо се заједно са вама против заједничког непријатеља наших народа. То је било много теже од учења. Не постоје напори које нећемо учинити да се још више зближимо."

Сваки ученик се осећа везан са фронтом. Они се непрестано интересују за своје јединице. За време једног часа стигла ми је одинкуда не клупу цедуља на којој је писало:

— Друже, ево је могуће метните у „Омладину" и посету нашег батељона рањеницима. За время Омладинске недеље сакупили смо 15.000 цигарета од нашег следовања. Сами смо их делили, а другови су се редовали. Одредили смо за једног ручка у корист породица палих бораца.

Дочиња сам се интересовао да ли су и други батељони учинили слично и добио сам потврдан одговор.

Бесумње је да је атмосфера која влада по згрантма и кругу Академије војничка. Она је у томе погледу заиста на висини. Али нигде не можа да се примети она усиљеност, она намћ нута спољна дисциплина које је влада у официрским школама старе Југославије. Ведрина на лицима и природност у отклоњену дају печат целом животу Академије.

— Није нам циљ, рекао је командант једног батељона — да наше будуће официре једнострано изграђамо, него

Академија на часу

се трудимо да они заиста постану културни људи.

Учионице, ходници и трпезарије су украшене сликама, амблемима и паролама које су израдили сами ученици. У томе влада једно правилно осећање мера и укуса. Зидне новине отскачу квалитетом од многих зидних новина које сам видео. Оне су увек скоро уметнички илустроване. У пропагандном одељењу Академије, које руководи целим културним и политичким радом у школи, нашао сам на једног друга који је угљеном цртао портре друга Калиновића. На зиду су виснле разне друге слике и цртежи које су израдили сами питомци.

Тако живе наши будући официри у својој школи. Они у њој савлађују науку модерног ратовања и изграђују се као руководиоци који ће бити заиста достојни да заједно са народом чувају тековине наше борбе. Своју љубав према отаџбини они су већ доказали, јер су изабрани између најбољих из наше Армије.

М. С.

НАШИ Корчагини

Хероји не умиру

СЈЕЋАЊЕ НА АЛЕКСУ И ЛУНА

...За нама је остало свега неколико месеци бојева... Борика, Чајниће, Козара, Борач и Дурмитор. Право витешко крштење било је на Борикама: показао сам да сам достојан имена пролетера. Бурљавдановом уранак на Козари код Чајнича, наш бомбашки уранак доживео је смрт многим фашистима. А на снежном Дурмитору, док су у нашем авангарду пуцале вјешке и зелчаста трава — запљускивао нас је снежни вихор и ледно дах у грудима. Осматрао је пролетера остало на Дурмитору, остао је међу њима и друг Милановић — пошто су последњи метак испалили на непријатеља.

Сада смо на Живињу. Дани више нису свежи, већ врели, трава се прелила у тамном зеленилу, а тамо испред нас жита се повијају од повјетарца. Завичај је остао иза нас, али он је у нама, у нашим срцима, грудима. Осветићемо друга Милановића, осамнаест пролетера на Дурмитору, Доћи ћемо и тамо код Мораве и Лепенице — да осветимо, да побједимо.

...На Дрини смо. Чули смо да је друг комесар рањен врло лешко, да му је живот у питању. Зар да Алекса остане на обали Дрине, зар никад да га не видимо? Алекса ће бити увек са нама. Алекса ће живјети са нашом бригадом: Алекса — то је наша бригада.

...Пао је и Луне. Најбољи другови гину. Србија, коју је он увек носио у срцу, о којој је знао заносно да говори, да пише — у Србији је његов гроб.

— Србију, зар ти је потребна крв наших најбољих другова да би се осиободила, препородила? Ево је — и последњу капљу пролићемо за тебе!

Опет смо на обали Дрине. Овога пута ми прогонимо непријатеља. Ово није ни трећа, ни четврта, ни пета офензива. Ми смо и овдје знали да нас непријатељ неће уништити, па макар организовао још десет офензива, знали смо да ће наша бити последња. И ево, она је ту, наша офензива. Немци хоће по сваку цену да овладају комуникацијом Зворник—Бијељина, хоће да се пробију да би умаили наминовиј о-

Мирослав Миловановић-Луне

свети, да би умакли заслуженој казни. Са њима су кан и досада четници, усташе и сва шљам народних народа и надјевица. Али ни они им неће помоћи: пролетерска песница је челична и о њу ће се разбити сви напори, сваки грудина пролетера ће разбити сваку тарабу, јер за нас нема препрека и тарабе.

Дрина је мутна. Са околних брда дижу се пламенови паљевине: дим и пламен, папио и згариште — то ту је култура Трећег Рајха. Тај пламен нас зове и ми идемо. У пламену наше освете изгориће све тај олош — фирерови војници, народни народи, роботи избезумљеног вође. Митраљеска паљба, топови, бацачи, бомбе — наши противтенковски митраљези — све се то слива у Дрину.

Ово редове о палим друговима, о њима који су стварали нашу бригаду читам из дневника помоћног друга Јова Него, комесара четвртог батаљона. Ових дана пао је и он у Сриму и у темеље наше нове државе, наше слободе уградио и његов живот. Дрина! Колико је успомена везано за њу! Хиљадеет сто четрдесет друге године прелазили смо је: и за нама су остале сенци камо, вешала и логори Србије и Црне Горе. Са мало муниције, прозебли, полубоси, гладни одупирали смо се фашистичким зликовцима и народним издајницима. Повлачили смо се — најбољи синови Србије давали су своје животе и пред њиховим зелеђеним очима остајала је слика завичаја, Србије, огњиште.

Ускоро потом четврта и пета офензива и опет — Дрина! Али о свему томе тешко је говорити без суза за свим: погинули су многи од Нератва до Дрине. Не може се говорити, а да пред очима не искрсну ликови најбољих и најдражих. Лик двадесетогодишњег комесара бригаде Алексе Дејовића, младог металског радника из Сесвића, човека који је био душа бригада или мозга јој више, њено срце. Он је онда

Алекса Дејовић

ковао величине кланфе за повезивање сплавова ради пчелаза Дрине и тешко рањен, у самртничком ропцу — док му је гангрена разједала ткиво — он је живео бригадом и за бригаду. Чини ми се да чујем са Дрине његов глас, тајне које је упућивао свима: „Да ли је Дрина пређена?", и опет његова последње речи: „Знао сам да је морамо прећи".

Млодраг Миловановић-Луне. Трећи народни хероји Друге пролетерске бригаде пао је у Србији пролеће 1944 године. Храбар и неустрашив имао је уз то најдивнију душу, знао је да осети, да саосећа са свачијим болом, са болом мајке чијег су јединца убили, са уважношћом болом Краљеве у којој нису родитељи без деца и деце без родитеља, са Црном Гором попаљеном и опустошеном. Борио се за слободу тог краја и пао је у Србији — да никада не умре.

...Посматрам Дрину осветлену сноповима ракетли и слушам уједначену канонаду топова, али ми се чини да видим ликове палих другова веселе и насмејане, јер се њихов сан приводи у дело, чини ми се да чујем њихово громко „Ура-а!" приликом сваког нашег јуриша.

М. М.

Из *„Без предаха"*, издавач Просвета, одсека II пролетерске бригаде

Двомесечно такмичење јединица при штабу IV армије

Скојевац Пајо Ковачевић служи у чети за везу при штабу IV армије. За време последњих борби нарочито се истакао залагањем и пожртвованошћу.

Да наведемо неколико примера:

Пајо је на линији Кикиг—Срб, на дионици Мала Пошина, по великом леду и снегу постављао телефонску линију. Редећи дуго, он се на стубу смрзао тако да су га другови морали скидати. Један сат доцније, кад се одморио, наставио је са постављањем линије.

За време борби око Мостара, он је кроз Мостарско Блато, у води која му је допирала до појаса, постављао стаину линију за везу. Уз обалу су пливала сјетлујаве плоче леда, али Пајо није хтео да попушта док линија није била успостављена.

Када се, после тога, постављала линија Кикиг—Кистење, одређено је да се тај задатак мора извршити за седам дана. Под врло неповољним приликама, Пајо је везу успоставио за четири дана.

Пајо је показао да је ударник. Зато је, као најбољи у претконгресном такмичењу међу омладинском јединицом при штабу IV армије, добио на дар пиштољ од начелника штаба IV армије, генерал-мајора Павла Јакшића.

*

За време затишја, у предасима, млади војници искоришћују сваки тренутак да би што више научили, образовали се и културно уздигли. На омладинским станицама и конференцијама око 400 омладинаца упознали су се са темама: Споразум Тито—Шубашић, Говор Маршала Тита на I конгресу омладине Србије, Национално питање у светлости народно-ослободилачке борбе, III заседање ЗАВНОХ-а, Рад УСАОЈ-а, Рад и школа ЈНОФ-а.

За два месеца издано је 70 зидних новина са 960 чланака и цртежа. Осим тога написано је 847 парола, 14 бројева усмених новина и 32 културно-просветна предавања. Изведено је 17 приредби са програмом. Читати и писати научило је 76 другова, што омладинци сматрају својим највећим успехом, јер је тиме ликвидирано 80% неписмености. По дво рачунске радње је научило 34 друга, а све четири је научило 25 другова.

Извршавање војничких задатака, војничко држање и дисциплина били су знатни. Око 400 омладинаца научило је руковати пушкомитраљезом „Брен" и описивати га. Омладинац Јозо Бак из пратећег батаљона, раставио је и саставио митраљез за 13 секунди. За читаво време такмичења изашло је на рапорт само 12 другова, и то само ради мањих преступа.

Најодјан омладинац није тражио отпуства. Сто омладинаца је научило специјалне вежбе са оружјем и изашло на приликом међународне могомагне утакмице Енглеска—Југославија.

Живко Милић

ЈУНАЧКА ОМЛАДИНА СА НАШЕГ ЈАДРАНА

Омладина Хрватског Приморја одолева окупатору

„Је ли нашој дици гори мразе?" питају тихо, уз ветру шкрпурене, бледе, испијене матере јунака Хрватског Приморја.

Већ трећу зиму проводе у бродима. Почело је падом Југославије, када су талијани окупирали земљу са правим ударним четама које су прерасле у батаљон „Матија Губец" и коначно данас у XIII ударну дивизију, под Хрватског Приморја. И мајке су издржала. Пребијући мучно, међу камењем шкрту јалову земљу, оне су увек пронашле по који крампирић за „дицу горе".

Дуга једна прича, дуга и мучна као и живот окупираног приморског сала, говори, поново потврђује са коликом љубављу помажу приморске омладинке, жене, мајке, своје синове и браћу у бродима, коликим су напорима оне изложене да би се одржале и да не би пропале као жртве тешке немаштине и оскудице.

Кад земља буде потпуно ослобођена, опорављена од тешких рана, причаће вечерима око ватре окупљене жене своје деце: „Мора наше браћа је некада далеко. Давно ти видјети кроз прозоре како се настојано пјени и шуми. Онда је било оно далеко, далеко што сто га на раменима носили преко оштрог камења. Барило по перјима и ми смо донијели кући море. Сто питара мора! Та то је читава рријека! купиле смо тада сухо грмље и сиру, јер код нас нема шума. Мучно, тешко је горило сирово грмље испод котлова у коме је лежало слано море. И задимиле су се нашо бијела колибице, зидови су се ознојили тешким знојом, док се водена пара тешко растајала са ситним бијелим талогом. Тако смо добијали со, дјецо моја. Сто питара мора дјевојке је три до четири килограма соли. Млаго муља и зноја садржи оних 15 килограма соли које смо ми врло часто дртјле на леђа и носиле далеко, босе — у Горски Котар и Словенију. Тамо је војска. Њој смо дали половину, а половину смо замијенили за кукуруз. Носили смо га кући, потрошили за неколико дана, онда се опет понављало оно исто".

Ову истинитну, дивну причу о љубави приморских жена и омладинки причаће једном мајка својој дјеци. Причаће о омладинки Шани која је тако носила со пробавила три хиљаде километара. О великој љубави Приморки коју оне гаје према својој војсци причаће се причаће. Оне су с њом дијелиле и добро и зло. Приморје су већ 1942 за вријеме офензиве на Дрежницу прошле с војском, остављале мртву дјецу у снежним наносима Велебита.

Омладина Хрватског Приморја борио се тешко и упорно готово већ четири године. Сушак, јуначки град, којим већ четири година грме плотуни, који се врло часто шарени излепљеним лецима, летоцима и националним заставама, тај Сушак одолева и данас ново смишљеним смицалицама и подјелама непријатеља. Недавно су фашисти покушали увући сушачку омладину у „Дојче Југенд". Омладина им је одговорила почањним радом и удвостручањем суботњама. Камуфлирани у разне униформе, намазаних бркњева (попут талијанских официра) омладинци недужно корачају улицама Сушака, подмећу поклоне машине, пуцају иза углова на фашисте. Зато они данас и пишу:

„Другови, пошаљите нам бомби и експлозива, друго нам не треба!"

Омладинке са Раба, које су недавно са прозора сеђеји плаве чарапе или бразе маслина, на позив свога котарског Народно-ослободилачког одбора одлазе баркама на ослобођену територију да посјечују разне курсеве. Пут је засут минама, али оне су ишла, јер их је народ звао и била су спремне да подјеле јој много невоља, да прођу иза више запрека, него што је минама засуто море.

Из књиге „Други конгрес" коју је она послала Титу пише: „Са Твојим именом у срцима стварала се, друже Тито, ова књига". Ова су слова никла у штампарији у току напада немачких трупа на њу!

Приморци још нешто очекују. Биће то плод окрушеног њиховим непорним и борбом. Двадесет година гледају они беспомоћно и горко тамо преко моста који дели Сушак и Ријеку. Већ двадесет година они слушају јаук затвореника, њихове браће, а чули су и пуцањ метка који је донио смот Владимиру Гортану. Они ће спасти браћу, они ће наћи места и за слободољубиве Талијане који се боре у нашим редовима.

У Делиницама, на слету, присуствовала је талијанска омладина заједно са хрватском, а речи дивљења које је спонтано узвикнула једна талијанска омладинка: „Нисмо знали да сте тако драги!" речи су признања и дивљења које талијанска омладина гаји према нашој омладини.

Данас приморске омладинке уче народна кола, спремају и нити своја ношња у којима ће изићи на свој II конгрес у Загребу.

Далмација је поносно развила стег слободе

Крвна Далмација поносно је развила стег слободе. Непријатељ је уништио све природне изворе у Далмацији: топлоно мреже, уништио рибоство, правазно оскудне оранице, уништио виногроде и маслинке. Али ипак, она још гордо стоји. Напаћена, изгладнела омладина заложе се у раду на хитној обнови земље. Прва помоћ, која је стигла из унутрашњости, подмирила је тек нешто мало потреба народа.

Још прошле године омладина Подаштила поскидала је електричну жицу, закрила је по шпиљама, спуштала у рају. Бобуна великом идејом ослобођена је знала: и једном, кад наша земља остане опустошена иза фашистичке пљачке ово ће жица поново донети светлост. И доиде су електрични вод је поправљен, а жице које су нутале некад у тамним шпиљама, весело зује и доносе светлост. У двомесечном такмичењу само омладина Корчула дала је 17.064 радница које су утрошене при збрању маслина, сеђењу и на другим радовима на обнови.

Размиљела се омладина Челиње по борковим и јеловим шумарцима. Пажљиво траже гусјанице, уништиће их и тиме ослобађа оскудне далматинске шуме паразита. У пет дана она је дала 100 радница.

Мала, изгладнела деца, која су до недавна сплитским улицама своје пискавим гласићима упорно нудила чоколаду и бонбоне да прехране болесног брата или сестру, данас су смештена у обданишта. Старији другови, омладинци, очистили су им просторије, дворишта за игру. Сплитска трговачка академија сама је преузела на себе старању око једног обданишта. Женска занатска школа у слободно време шије малишанима хаљинице и прави лутке од преосталих крпа. 700 комада играчака направила је омладина сплитских радионица деци са Кордуна, Баније и Лике, која су дошла из Италије.

Висока је свест далматинских омладинки из дубровачког округа које се јављају на педагошки рад у Истру. Оне полазе у Братску Истру, на територију која је још увек изарана упоратним оплетеним жицом иза којих подмукло вребају талијански кокошари. Оне ће овде, у двадесет година поробљеној Истри, однијети идеје братства и слоге, у чије су темеље постављени животи младих Истрана, који се боре данас заједно са свим хрватском браћом.

Поклони албанској браћи која се боре у нашој земљи

У току Светске омладинске недеље омладина цело наше земље је одредила један дан у недељи када ће скупљати прилог за нашу војску, за наше рањенике. Но омладина Вељева је у току Светске омладинске недеље од својих средстава послала преко 100 пакета албанским борцима који се боре у нашој земљи. Омладинци и омладинке су послали сва најбоља што су имали. Поред остале хране у пакетима је послано колача, цигарета, разних ситних поклона и др. У сваком пакету омладинци и омладинке су послали писма албанским борцима. Једна омладинка пише једном албанском борцу:

Драги друже!

Ви, албански синови, који се данас боритe рамо уз рамо са нашом Армијом, проводећи заједничке дане у родовима, такође борећи пожртвовањем, одрживом и својим борбама учвршћујете наше братство вечно и никад нераскидиво пријатељство. Јер жртве ваших палих другова и њихова крв учвршћа везу него ма какви споразуми писани на папиру.

Омладина у проводити цвиј ваше жртве и овим својим малим поклонима жели да вам пружи видни доказ своје захвалности. Исто тако ми обећавамо да ћемо убрзати радити у овој Светској омладинској недељи и заједнички са вама борцима на фронту задати последњи ударац фашизму.

Смрт фашизму — слобода народу!

Поздравља те

Љубица Јоксимовић

омладинка

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ СВЕТСКЕ ОМЛАДИНСКЕ НЕДЕЉЕ У БАРИ-У

20 марта одржан је у Бари-у састанак коме је присуствовала са омладине наших установа које се још тамо налазе. На састанку је изнесен програм прослава Светске омладинске недеље, коју је наша омладина у Италији одлучила да прослави ударничким, појачаним радом.

Зелениће се поља наше плодне Бачке

Дрљавци, боси, гледали су некад шкрпурани уз порушан сеоски зид велику црну машину, која је полако гунђајући плазила мајурима богатих шваповских гавана и преортала бразде плодних сремских њива. Данас они исти, млади јунаци попаљеног Срема, седе на другом тракторском курсу у Новом Саду. Лепа, велика црна машина постала

Омладинци на трактору у Војводини

ме је друг којим ће они, некада сиротани иза извољених сеоских тарабе, обрађивати и плодити своју властиту земљу. Има их 180. И Срба и Хрвата, понешто Словака, Мађара и Русина. Међу њима има много другова који су тек навршили 13 година. У 15 дана тракторске обуке који врше стручна лица уз помоћ омладинаца који су са успехом завршили курс, они ће научити како и на који начин ће најбоље, најбрже и најкорисније обрадити запуштене бачке њиве. Касније, после 15-дневне обуке они одлазе на практичан рад. Радећи по троје око једног трактора, они ће успут обрадити, као и они први курсисти, по неколико хектара земље. Подвргнути војничкој дисциплини, подаљени у десетине, они проводе дане курса у упорном настојању око изучавања новог заната. Уз теоретски и практични рад они не заборављају и на културно-просветно издизање. Њихова зидне новине доказ су дубока свести и омладинског елана којим они приступају послу.

„Од нас зависи хоће ли се наша плодна Бачка зазеленити" — пише један тракторист у зидним новинама.

Сигурно, крај оваквих младих људи који су некада тек чекињаво иза сеоских тараба пратили тракторе и који су данас коначно дошли до њих, крај омладине попаљеног Срема који се несебично залаже за задатак да оснива храну окима којима је толико потребна — зелениће се, оживеће пусте бачке њиве. Замиркаће шине брзаде и доћи ће и плодови. Тада ће млади трактористи моћи с поносом дићи главу и рећи: „Победио је наш радни фронт и одужио се фронту хероја-бораца".

Нове књиге

Песме, никле у борби народа Југославије, библиотека „Војвођанског борца, св. 1, издање пропагандног одељења Главног штаба Војводине, штампарија „Слободна Војводина", Нови Сад 1945. У сарадњи: **Владимир Назор, Радован Зоговић, Иван Горан Ковачић, Бранко Ћопић, Скендер Куленовић, Јован Поповић, Ристо Тошовић, Јосип Џен, Зденко Клаић, Танасије Радовић, Рајко Мамузић и Нана, селанка.**

Иља Еренбург: Данн славе, чланци из Отаџбинског рата. Предговор О. Савића, страна 92, издање књижаре „Будућност", Нови Сад 1945, цена 120 динара.

Владимир Дедијер, Душан Благојевић, Јован Божовић, Бранко Присеглаш и Драги Миленковић: На пути победе, ратне хронике. Мала библиотека „Данашњица, св. 3, издање и штампа „Просвете", државног издавачког предузећа Србије, Београд 1945, страна 32.

Иво Андрић: На Дрини ћуприја, роман „прва свеска библиотеке Јужнословенски писци, издање „Просвете", Београд 1945. Наслову страну израдио Исмет Мујезиновић. Страна 368. Тираж 5.000 примерака.

Јевгеније Петров: Ратни дневник. — Предговор Иља Еренбурга, превела Милица Чолаковић. Издање и штампа „Просвете", Београд 1945, страна 160, тираж 10.000 примерака.

Владимир Назор: С партизанима 1943—1944, књига прва у низу „Сведочанства из ослободилачког рата", у издању Државног издавачког завода Југославије, штампана у редакцији Маријана Стиливнића, а у техничкој редакцији Марка Ристића, у штампарији „Култура", Београд 1945, у седам хиљада примерака. Илустровано документарним фотографијама. Страна 216.

В. Чуркин: Узорана једина, роман у 4 чина по роману М. Шолехова, с руског превео Живојин Петровић. Издавачко-просветна задруга — Београд, 1945, штампано у Задружној штампарији, страна 120.

Владимир Дедијер: Партизанске штампарије, издање „Културе", Београд 1945. Наслову страну израдио Борђе Андејевић — Кун, страна 160, тираж 10.000 примерака.

Совјетски учитељ у Отаџбинском рату, избор чланака, превели с руског Мих. М. Станојевић и Раде Вуковић, прва свеска Педагошке библиотеке, издање „Просвете", Београд, страна 48.

Париски устанак, од 19 августа до 26 августа 1944, издање „Културе", Београд 1945, страна 72.

Буро Гавела: Српска књижевна задуга под окупацијом, извештај о раду комисарске управе, Београд 1945, штампарија „Планета", стране 52.

Борис Дацјут: Јурај Крижанић и руски народ, четврта свеска „Наше књижнице", штампарија „Вјесник" страна 16, цена 20 куна, 1944.

КУЛТУРНЕ БЕЛЕШКЕ

ЕНГЛЕСКИ АНТИНАЦИСТИЧКИ ФИЛМ

Нови енглески антинацистички филм „Господин Емануел" који се недавно приказивао у Америци доживео је велики успех. То је филм сплетака из предратне Немачке. У њему се на занимљив и узбудљив начин описује хладна и нечовечна природа немачког непријатеља. Радња се одиграва у Немачкој. Један старац Јеврејин одлази из Енглеске у Немачку 1935 године где покушава да нађе мајку једног избеглица. Не пуну стари Јеврејин стиче много запањујуће искуства. Својим антинацистичким карактером и својом уметничком вредношћу овај филм успео је да изазове велико интересовање код америчке публике.

Главне улоге играју Феликс Елмар (стари Јеврејин) и Грета Гинт.

АУДИО-ВИЗУЕЛНО ВАСПИТАЊЕ У ШКОЛАМА

Америчко веће за просвету поднело је предлог да се прошири аудио-визуелни програм у школама. У програму се објашњава како се у појединим школама може употребити радио, филм, цртежи итд. за драматизацију школског рада. Познати стручњаци за аудио-визуелно васпитање помогли су при његовој изради.

Др. Џорџ Ф. Зук, претседник већа за просвету, истакао је да су васпитачи студирали примену аудио-визуелног васпитања у школама и колеџима и да су дошли до закључка да је овај начин васпитања од велике важности.

У школама широм Сједињених држава све се већа пажња посвећује значају визуелних програма. Професори колеџа кажу да студенти показују много веће интересовање за свој рад ако се он пропрати филмским објашњењима.

За прошле две године примену радио, филма, цртежа и других помоћних средстава знатно се повећала.

„ИНВАЗИЈА" ЈЕ НАГРАЂЕНА ПРВОМ НАГРАДОМ

Удружење америчких сликара доделило је четрнаест награда за најбоља дела на изложби сликарских радова. Прву награду добио је Арнолд Хофман за своју уљану слику „Инвазија", у којој приказује групу мршавих, изгладнелих људи како гледају кроз решетке затвора. Један зрак светлости пада кроз мали отвор — што претставља симбол ослобођења.

Ово је прва награда коју је удружење доделило за једну ратну слику.

Од како су Савезници постигли нове одлучујуће успехе многе америке галерије уметности поново су изложиле велике уметничка дела.

Неколико слика непроцењиве вредности било је склоњено у Балтимор Хаусу која лежи дубоко у планинама Блу Риџ у Северној Каролини.

Слике Рембранта, Рубенса, Тицијана, Ван Дајка, Гоје, Франс Хелса и других великих уметника сада поново висе у Коркоран Галерији. Оне су биле склоњене у подруме школе Хандли у Винчестеру.

ОМЛАДИНСКА ШТАМПА

Omladinski BORAC

У трећу годину излажења ушао је »Омладински борац, лист Уједињеног савеза антифашистичке омладине Хрватске. Пратећи сва догађаја из живота омладине читаве Југославије, а Хрватске напосе, лист је из броја у број постајао све бољи, па је данас један од најуређенијих наших омладинских листова.

Последњи, мартовски број, посвећен је добрим делом Светској омладинској недељи. У »Позиву »За коначну победу над непријатељем и за братство младог народа«, између осталог пише: »Изградити, усавршити и појачати нашу армију, дати јој све потребно да би уништила све фашистичке остатке у нашој земљи и извршила задаћу у оквиру савезничког плана за коначни пораз Хитлерова Немачке — то је наш прва задатак. Марљиво радити у погодјенима и обновити нова, извршити уредно пролетњу сјетву заслужавајући сваки комадић земље, градити пруге и мостове, све ради побједе — то је наш други задатак.«

Поред другог, такође вредног материјала, лист доноси белешку о тристотој прирепди позоришне дружине »Август Цесарец, коју су основали борци Личког одреда 1942 године. У своме раду дружина је прешла Лику, Кордун, Банију, Мославину, Славонију, па онда Горски Котар, Приморје и Истру. Њене приредбе гледало је око 140.000 гледалаца. Своју јубиларну, 300-ту приредбу, дружине је недавно давала на Кордуну.

Омладински покрет

»Омладински покрет, лист Уједињног савеза антифашистичке омладине Црне Горе и Боке, почео је да излази у новембру 1941 и после »Омладинске борбе«, која је излазила у Ужицу, један је од најстаријих наших омладинских листова. У петој години излажења »Омладински покрет« часно претставља црногорску омладину, прати њене напоре у борби за слободу и подизању опустошене Црне Горе.

»Омладински покрет« од 29 марта донио: опширне извештаје о прослави омладинске недеље у Црној Гори, лише о делегатима омладина Албанија, Македоније и Босанске Крајине који су присуствовали тој прослави. »Данас смо срећни што можемо да се чешће састајемо и у потпуности разумијемо са браћом и сестрама из Црне Горе. Наши омладински конгреси и конференције, као и измјена делегација, још више ће помоћи да вијековима учвршћиване границе између нас оду у неповрат — изјавио је претставник албанске омладине црногорским друговима.

Даље, лист донаси и занимљиве чланке Батрића Јовановића »Обрадимо свако парче земље« и Радомира Кометина »Поједнаћемо рад у омладинским домовима«.

Ријеч омладине

У Босни и Херцеговини излази неколико антифашистичких омладинских листова, а централно омладинско гласило је »Ријеч босанско-херцеговачке омладине«.

Добили смо последњи број »Ријечи омладине«, од 20 марта о. г. Уводник говори о декларацији приврмене народне владе. Актуелни су чланци »О сјетви и »Помоћимо брже успостављању саобраћаја«. Лист доноси и опширан преглед заседања пленума Централног одбора УСАОЈ-а, детаље из борбе и рада босанско-херцеговачке омладине која се припрема за I конгрес, затим културни и забавни материјал.

У фељтону су »Перуника«, лирски напис Бранка Ћопића.

МАЈАКОВСКИ МЕЂУ КОМСОМОЛЦИМА

МАЈАКОВСКИ и ОМЛАДИНА

(ФРАГМЕНТ)

Песници су посвећивали омладини своје стихове. Васпитавали је тражећи у њеним редовима нова таленте. Уздали се у њу и од ње очекивали остварења својих жеђа.

Мајаковски је посветио омладини све свој рад, целог себе.

»Наш читалац — то је студентска омладина, то је раднички, сеоски Комсомолац, Комсомолском аудиторијуму обраћам се у цело време од почетка револуције.«

Његова фигура — масивна, али покретна — поједињује се на подијумима безбројних дворана Совјетског Савеза и широким гестом призива радничку и студентску омладину, рецу по балконима и галеријама, да скиђе доле да би га оградила од оних запенушених од мржње остатака старе Русије, малограђанства, који седе у првим редовима узвикујући — на »критичкиј ујкиј« — приредбе немоћног бога песнику револуције и совјетска епохе.

Неки је критичар рекао да песник који пева о »светском болуч може да буде у личном животу чак врло срећан човек. Ово се не односи на Мајаковског.

Тежина живота реакционарних година пре револуције лагла је на њега као што је на град у његовој поеми »легао огроман јад и стотине маљушних јада...« Бол је нагризао Мајаковског баш тако: у стотинама појава. Вудска пашња у старом руском свету видео је он свуда, не само у оном са чиме је као песник највише дошао у додир. То је исказао кичму његовог стваралаштва: непомирљивост се целокупним старим руским поретком у свим његовим материјалним и духовним појавама.

15-годишњег, наговара га сестра да се упише на сликарску академију коју је и сама посећивала. Он се буни: »Ти ћеш бити сликар и ја такође. Ја хоћу да имам своју физиономију!«

Тада се потреба за новим, различним од онога што је ну нас вековима руским угњетен, помила у њему индивидуалистички.

Но он се окреноу омладини кад је букнула револуција.

Омладина, да би изградила совјетски живот, мора да има сасвим »своју физиономију.«

Разуме се да је совјетску омладину — студенте, рабфаковце, радника — привлачило Мајаковском пра свега оно: »новоје! новоје! Нова тема, нов облик, иденицја, бас!« Али да је ствар ограничила само на књижевну оригиналност, омладина не би узела тако одлучујуће учешће у његовој књижевној судбини. Он је радио за омладину и оне је била његова књижевни судија.

Препирући се с критичарем који га је назвао презриво »новинарчићем« због његових песама о дневним догађајима, Мајаковски позива на своје књижевне вечери комсомоља. Прадлаже им да му они дају нарећења о чему да пише, да му одреде његов песнички задатак. Следеће дана »Комсомолска правда« саопштава:

»Мајаковски је добио задатак«.

И он широко користи своје пуномоћја.

Он је један од водећих сарадника »Комсомолске правде«. Користи се њеним страницама да би заједно са целим колективом сарадника водио кроз пјатиљетка совјетску радну омладину. На постоји одређени, уско литерарни обухват тема. Постоје задаци које поставља живот, дан, и он заједно са комсомолцом, маршем, одом, сатиричним фељтоном у стиху, двостиховном пароном задиже у обрањивању, али још необрањену груду новог друштва. Он се не ограђује књижевним прилозима од проблема којима живе новине и не стежа их пресом литерарних канона. Његове песме и двостиховне пароле често се јављају на првој страни поред уводних чланака.

»Зашто је потребно да пишем о љубави Љубице према Јоан, а да не расправљам о сби као о делу оног дрвавог организма који гради живот...«

Доводећи у везу поезију с великим и малим пјатиљетка совјетског живота, пјатиљетки, он уноси високу идејност у сваки детаљ свога рада. Он стално има пред очима омладину коју је позван да води кроз пјатиљетке у нову културу, у нове односе човека према човеку. У јеку борбе против распојасности и распуштености коју је водила »Комсомолска правда« он, осуђујући овакве стихове младог песника:

»Пјанинема је прошао одјек,
Убио сам птицу.
Зашто је убиз?
А просто тако, ради смеха...«

тражи да песници коса пуну одговорност за сваку реч написану омладини. »Зар убиство рада смеха није апологија распојасности?«

То већ није прилагођавање омладинској тематици. Он захтева такву песму према омладини да се »ката не напише што би ишло у раскорак са њеним основним задацима.

Прегледајући масу онога што је Мајаковски написао за омладину, данас се одушевљавамо и оним његовим песмама које би везане само за потребе дана морала већ, како изгледа, да преживе своје време. Али оне живе још. И не само стога што су цементиране великим идејом, оне живе захваљујући томе што су до крајности прожете живом, реалистичном, одабраним материјалом, и савесношћу књижевне обраде.

Крај прве године пјатиљетке. »Комсомолска правда« посвећује цео број билансу годишњег рада. Редакција тражи — не предлаже! — од Мајаковског ударни стих — пароту. И он је дође преко целе странице:

»Напред, непрекидним, пуним ходом!
Извршимо пјатиљетку за четири године!«

У две ретке пароле налазе се све задаће епохе: треба извршити петогодишњи план пре рока (основна задаћа) и треба превести индустрију на непрекидни радни дан (актуална задаћа). Ето, максималне везе песничког рада с потребама живота.

Мајаковски је живео пуним животом омладине. Писао је (боље речено рецитовао) омладини скоро или заиста с свему. Ту је и песма народима који позива омладину разних нација света да, љубећи свој народ, језик и културу, чувају руски језик — из из осећања поданичке верности, него бар већ исто га што је тим језиком говорио Љенин.« Ту је и песма раду («Прича о Кузнецстроју и о дудима Кузнецка, приврмени споменик раде Мајаковског) Ту су просто шала, песме о пролеће Криму, песку и мору, а ето и стихови који задиру снижујући се тематски у малограђанство, бирократизам, некултурност, стотине ружних малограђанских мана, »које су остале од старог светак и које треба уништити. Ова су песме, можда, јаче од свих, јер из њих — малих — говори страст диктована најјачим презрењем живота про револуције, а љубављу према совјетском животу, без којега »нема љубавин, у коме омладина има могућности да развије оно најбоље у свом карактеру и учини тако да би »постала проклеши, уставши из запећке целом васељском ишла љубави.«

Он пише и о »љубави Љубице према Јовин, о новим људским односима које треба да замене живот »удја, поезе, хлеба«, то јест малограђански живот. Оно што је давало највећи сетиментачки патос свој његовој поезији, његова непомирљива мржња према свему што сромоти личност и колектив, потстакло га је да каже омладини: Твојим животом, твојом љубављу не треба да управља ни каријера, ни новац, ни ружне склоности, него љубав према човјечанству које се ослобађа.

»...да би целом васељском ишла љубав!«

Он узима из новина два факта: »Девојка се отровала стога што није имала такових лакованих папуча какве је носила њена другарица Тања« и »Један човек неће да се зове Борис, већ хоће да га према ујкавом француском изговору зову Боб«. Ове две новинске вести Мајаковски веже фабулом: девојка се Марија отровала, јер је њен љубљени Жан (он хоће да изгледа странац, нашао да је у њене другарице »лепша холкиња«. Детаљ је уопштен и оштром је осудом прожета ова песма штампана у »Комсомолској правди.« Одратно је и само живо Жан и његови помови о култури (»лепа холкиња«). Тежи је и неправилан крај Марусјин. Против Жана треба са борити колективом.

И кад се лакомислен однос према девојци изражавао у песми једног младог песника, који жели да се тако »одмори од тешких година борбе«, Мајаковски заоштрава своју сатирички стих. Девојка одговара песнику:

»Удаљите се, ви омотате мобилизацију и маневре«.

Мајаковски је увек полазио од гледишта да је поезија наслоњена на живот. Под видом формалног модернизма лако је дати сасвим старе теме, оне исте »удаје, похоте, хлеба«. А ови садрижај и у уметности треба да дођ омладина.

Зато се одушевљава комсомолцем фабричким песником који пише драму о тома »кеко се млади људи ослобађају епатије«. («Видиш, а младић стиче трепавице на кестењаве очи, а девојка поред строг тутуја«... И недовољна рука се неће под гвозденим маљом, ја хоћу да одредим у својој драми како се омладинац ослобађа епатије и како се она драмски рашава«).

Мајаковског је привукла животност те замисли. Он тражи од младих песника бар такву оригиналност, то јест дубоку везу са питањима живота која треба у књижевном делу решити, а не просто приказати. Зато је био против тога да се ствари песника-почетника штампају у позатим престоничким часописима. Нека они не губе везу са својом фабриком, колхозом, рејоном, градом. У писму младом песнику Ревику он саветује:

»Нема (то јест редакција часописа) не шаљите више песме. Уђите у новине!«

Мајаковски је песник-вођ и учитељ целе совјетске генерације, омладине која је изграђивала пјатиљетке. Особито је тесна његова веза са оним што је омладини завештао Љенин. И Мајаковски их је учио хреброј одности совјетској домовини, преглеђству, новом, здравом моралу колектива. Није примењиво завет Љенинов само у области културе, него га уметници оживљавао у оном свему што је давало правац, смисао, садржину животу совјетска омладина.

Јурај Густинчич

ПРИЧА О ЖИВОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Живео некада у Риму богати трговац звао се Ицел. О његовом богатству чуде су причана. Дворац Ицелов био је тако велики, да је цео град могао у њега стати.

Код Ицела сваког дана скупљало се за столом три стотине људи. И сто није био један, већ три стотине столова.

Ицел је своје госте гостио најфинијим јелом. Али у она времена гости су гошћени не само укусним јелом, већ и интересантним, оштроумним разговорима.

Ицел је имао свега. Једно му је само недостајало — ученост. Чак је и сасвим рђаво читао. Људи који су са задовољством јели за његовим столом, крадом су му се потсмевали.

Ицел није умео за столом да води разговор. Ако се дешавало да некад нешто изусти, примећивао је како се

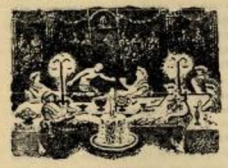

гости једва уздржавају од смеха. То није могао да поднесе.А био је лен да прилегне на учење. Није он навикао да се напреже и ради. Дуго је мислио како да нађе излаза и ево шта је најзад смислио.

Наредио је управнику свога дворца да од многобројних робова изабере две стотине најспособнијих и најумнијих. Сваком од њих наређено је да научи напамет неку књигу. Један је, на пример, морао да научи „Илијаду", други „Одисеју" итд.

Много је мука претрпео управник. Много су батина издржали робови, док најзад намера Ицелова није била испуњена. Зашто би имао он да ради, да чита књиге? — Имао је живу библиотеку. За време разговора за столом, само би намигнуо управнику и за трен ока из гомиле робова, који су ћутећи стајали покрај зида, пришао би један и изговорио подесну изреку која се односила на дати случај. И робови су по томе добили своја имена. Један се звао „Илијада", други „Одисеја", трећи „Енеида", према називу књига.

Ицел је постигао што је желео. У Риму се само и говорило о живој библиотеци, која до тада није постојала. Али се Ицел није могао дуго хвалисати својим проналаском. Десило се нешто што је изазвало цео Рим да се потсмева неуком богаташу.

После ручка повео се разговор, као и увек, о свим могућим ученим стварима. Вођен је разговор о томе, како су се људи гостили и веселили у старо време.

— О томе има у „Илијади" чувен одломак — рекао је Ицел и намигнуо на управника.

Али управник, уместо да робовима да знак, паде на колена и од страха дршћућим гласом рече:

— Опростите, господару! Илијаду данас боли стомак.

Ово се десило пре две хиљаде година. Па и данас још, и поред толиког великог броја књига и библиотека, не можемо без живих књига.

Кад бисмо могли све научити из књига, не бисмо ишли у школу, не би нам била потребна причања ни објашњења пријатеља. Књигу не можеш ништа питати, а учитеља увек можеш запитати да објасни све што је неразумљиво.

А живе, усмене новине! Оне су веселије и занимљивије од новина штампаних на хартији, као што је претстава коју гледамо у позоришту интересантнија од позоришног комада који прочитамо у књизи.

Али док нам је жива књига некад и корисна, живо писмо нема никакве вредности.

У старо време, кад људи нису умели да пишу, није било, разуме се, ни поште. Ако је било потребно да се пошаље неки важан извештај, мисао је гласник који је наизуст понављао оно што му је речено.

Шта би било кад бисмо ми данас место писмоноша имали гласнике? Зар би се могао наћи такав човек. који би сваког дана учио напамет сто или две стотине писама. А и кад би се и нашао, ништа на би испадало како треба.

Дошао би, рецимо, такав писмоноша Јовану Јовановићу на његов рођендан.

Очекујући госте, господин Јован би отворио врата .

— Шта има?

— Једно писмо. И у писму стоји:

„Драги Јово,

Поздрављам те и честитам ти рођендан. Јесте ли се одавно оженили? У 12 сати данас јавите се суду због тога што сте осумњичени да сте опљачкали грађанку Стојановић. Замолите је да нам чешће долази..."

И Јован Јовановић нашао би се у небраном грожђу. А сироти писмоноша, коме се по глави врзмају две стотине писама, продужио би даље да говори, као навијена машина.

М. Илић

Такмичење у Светској омладинској недељи

У предфиналним такмичењима за омладинско првенство Београда у шах узело је учешћа преко 300 омладинаца, који су били подељени у четири групе:

1) Пионири,
2) Омладинци од 14 до 18 година,
3) Омладинци преко 18 година и
4) Омладинке.

У финална такмичења поред претставника из градских рејона, ушли су и претставници I београдске бригаде КНОЈ, Команде града и још неких војних установа.

Најбоља место у пионирским шаховским такмичењима заузео је Вукадиновић Тоша из IV рејона, други Крстић Раља (XI), трећи и четврти заједно Стојановић Аца (VIII) и Љубибратић Риста (V рејон).

Шампион омладинаца до 18 година је Караклајић Никола (VIII), други и трећи су Бранковић Димитрије (VIII) и Чеховић Димитрије (Аутокоманда).

У утакмицама омладинаца изнад 18 година било је врло много такмичара, тако да су у четврт-финалама били подељени у 2 групе. Финалисти из прве групе су: Андрић Драгослав (IV), Вукадиновић Борисије (VI), Муждека Гојко (Команда града), Лазаревић Ђорђе (I бригада) и Станојевић Миодраг (III рејон). Друга група: Божић Александар (I бригада), Стојановић Немања (II рејон), Молеровић Милисије (IV), Коталт Милан (XII) и Тутулић Миодраг (IX рејон).

31 марта одржане су завршне утакмице. Табела гласи овако:

1 и 2 место заједно: Борко Симоновић (X рејон) и Светозар Глигорић (Централни одбор УСАОЈ-а), 3) Александар Божић (I београдска бригада), 4) Гојко Муждека (Команда града) 5) Михаило Трајковић (IV рејон), 6) Мирослав Радојчић (X рејон) и 7) Драгослав Андрић (IV рејон).

Пошто је питање прво и друго место остало нерешено, омладински финални турнир одржаће се поново. На њему ће учествовати прва шесторица, а овајде је у резерви.

У такмичењу омладинки прво место заузела је Алексић Љубица (VIII рејон), друго Аксентијевић Лалица (I рејон), која се истакла и у лакоатлетским такмичењима, и треће Алимовић Љиљана (IX рејон).

Спорт

Спортски дан на отоку Хвару

Десети март је био велики дан за омладину отока Хвара. Хвар је, уз оток Вис, први осетио трајну и пуну слободу и њихова омладина, уз остале задатке, правилно је сматрала важност физкултуре и почела је успешно развијати.

10 марта она се сакупила на свој први спортски митинг да у показе плодове својих напора на том пољу. Поред хварске, на митингу је учествовала и спортска омладина Виса, а музика штаба Југословенске морнарице до краја је употпунила приредбу.

Одржане су утакмице у разним спортским дисциплинама: скок у даљ и у вис, бацање бомбе и диска, штафетно трчање, трчање на 100 и 200 метара са и без препрека, затезање конопца. Велико одушевљења су изазвали пионири места Хвара који су скакањем преко коња изводили разне вежбе. Нарочити успех постигнут је у изводењу ратничких вежби у којима су учествовале екипе из свих села отока. Склад и јединственост међу екипама које су се први пут тога дана среле на игралишту, показује велику упорност и љубав са којом омладина приступа физкултурном животу.

После подне је одиграна утакмица између Хвара и Виса, која се завршила заслуженом победом Хвара са 3:1.

Овај прав спортски дан био је нови и велики прилог у припремама хварске омладине за I конгрес УСАОЈ-а, кој ће још јачи потстрек за развијање спорта.

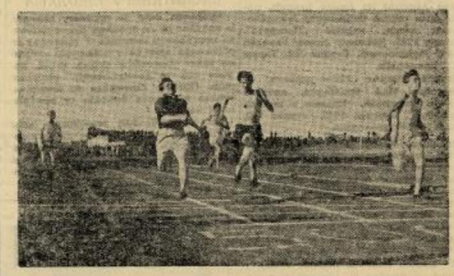

У Београду су недавно одржана омладинска лакоатлетска такмичења. На слици: трка омладинаца на 1500 метара

Спортске приредбе у Поморављу

У целом поморавском округу свечано је прослављен дан омладинског спорта. На спортским игралиштима омладинци су се такмичили у фудбалу и лакој атлетици, а одржани су и шаховски и пинг-понг турнири.

У средишту пажње била је међуградска утакмица између Крушевца и Параћина. Добро посећена и врло узбуђљива, утакмица се завршила победом Крушевца, са резултатом 3:1. У Ћуприји исто тако одиграна утакмица између С. К. „Омладинца" и „Радника" из Равне Реке. Победио је „Омладинац" са 5:2.

У Деспотовцу је спортски дан прослављен утакмицом између деспотовачког „Омладинца" и омладинских фудбалера из рудника „Добра срећа", која се завршила нерешено (1:1).

Поред утакмица у градовима и у многим поморавским селима одржане су спортска такмичења.

СВИ ПОСЛОВИ, НЕК СЕ ЗНАДЕ — У ПРАВО СЕ ВРЕМЕ РАДЕ

Протеж. Иек. Кушаиде

— Сви часови већ су прошли,
што сте тако касно дошли!
— Учитељу, друже стари,
имали смо важне ствари,
састанак смо одржали
и предлоге своје дали.

— Кажите ми, моји мили,
о чему сте говорили!
— О учењу, вели Ђура,
дужностима пионира
и о томе како ћемо
да се радом истакнемо.

Друг учитељ на то вели:
— Сваки од вас који жели
ђак исправан, добар бити
мора тачно долазити
на часове — јер ће тако
савладати знање лако.

— Свима вама ствар је знана:
живот храбрих партизана!
Састанак и они држе
и на њима вредно уче
јако ће победити брже,
како се фашизам туче.

— Замислите, децо моја,
над бн они усред боја,
докле тел за топом пали,
свој састанак одржали.
И док урлик шваба чују —
они лепо дискутују...

— Зато чујте речи моје:
подижите знање своје,
час састанка треба дати
када нема школских сати.
Учење је — ваша борба,
пушка ваша — школска торба!

Рукописе и остале радове слати на адресу: Централни одбор УСАОЈ-а Београд, Краља Милутина 37/II за редакцију „Омладине" — Телефони: Редакције 22843, администрације 27318